

**Національний
університет
біоресурсів і
природокористування
України**

**Факультет
ветеринарної
медицини**

НДІ Здоров'я тварин

**«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я – 2022»
Матеріали Міжнародної наукової конференції**

**22-24 вересня 2022 р.
НУБіП України, м. Київ**

МІКРОСТРУКТУРА СЛІЗНОЇ ЗАЛОЗИ СВИНІ

Коваленко І.І., студентка 2 курсу

*Науковий керівник – Мазуркевич Т.А., доктор вет. наук, доцент
Національний університет біоресурсів та природокористування України,
м. Київ*

Зоровий аналізатор є найважливішим серед аналізаторів людини та вищих хребетних тварин, тому що 80–90 % інформації про навколишній світ отримують завдяки сигналам, що надходять із сітківки. До допоміжних органів ока належать м'язи очного яблука, фасції очної ямки, повіки, брови, сполучнотканинна оболонка (кон'юнктива) та слізний апарат. Слізний апарат складається із слізної залози, вивідних проток та слізного мішка. Слізна залоза (*gl. lacrimalis*) виконує низку важливих функцій, що забезпечують підтримку нормальної функції рогівки. Однією з них є участь секрету залози у формуванні слізної плівки, що покриває передню поверхню рогової оболонки.

Матеріал для досліджень був відібраний у однорічного самця свині домашньої (*Sus scrofa domestica*). За виконання роботи використовували класичні методи морфологічних досліджень.

Макроскопічними дослідженнями встановлено, що слізна залоза домашньої свині лежить у ямці слізної залози (*fossa glandulae lacrimalis*), розташованої із зовнішнього боку верхньої частини очниці. Розміри (довжина, ширина та висота) досліджуваної залози становлять $3,5 \times 2,6 \times 1,5$ см.

Мікроскопічними дослідженнями встановлено, що слізна залоза домашньої свині альвеолярно-трубчаста. Вона складається з численних часточок, розділених прошарками пухкої волокнистої сполучної тканини, що містять численні кровоносні судини. Кожна часточка складається з ацинусів, які відокремлюються один від одного ніжними прошарками пухкої волокнистої сполучної тканини – внутрішньочасточкова сполучна тканина. У ній розташовані вузькі протоки залози (внутрішньочасточкові протоки). Надалі їх просвіт розширюється, але вже в міжчасточковій пухкій волокнистій сполучній тканині. При цьому вони називаються міжчасточковими протоками. Останні, зливаючись, утворюють основні вивідні протоки.

Ацинарні часточки складаються з центральної порожнини та епітеліальної стінки. Епітеліальні клітини (гланулоцити) циліндричної форми і з базального боку оточені шаром міоепітеліоцитів, що переривається. Ядра гланулоцитів розташовані ближче до базального полюса і мають одне або два ядерця. У їх цитоплазмі відзначаються елементи комплексу Гольджі та численні світлі секреторні гранули, невелика кількість мітохондрій та крапельки ліпідів. Апікальна поверхня гланулоцитів покрита численними мікрворсинками. Сусідні секреторні клітини з'єднуються за допомогою міжклітинних замикальних контактів. Зовні секреторні клітини оточені міоепітеліоцитами, що безпосередньо контактують з базальною мембраною, прикріплюючись до неї за допомогою структур, що нагадують десмосоми. Як відомо, скорочення міоепітеліоцитів сприяє виведенню секрету.

Частки залози розділені пухкою волокнистою сполучною тканиною. Внутрішньочасточкова пухка волокниста сполучна тканина містить безмієлінові нервові волокна, капіляри, фібробласти, численні плазматичні клітини та лімфоцити.

Таким чином, слізні залози свині домашньої альвеолярно-трубчасті і розташовані із зовнішнього боку верхньої частини очниці. Секреторні ацинуси оточені міоепітеліоцитами. Сполучна тканина поділяє залозу на часточки. Циліндричні секреторні клітини містять бліді гранули.

Список використаної літератури

1. Лебедев А.В., Черванев В.А., Трояновская Л.П. Ветеринарная офтальмология. Москва: КолосС, 2014. 210 с.

2. Горальський Л.П., Хомич В.Т., Кононський О.І. Основи гістологічної техніки та морфо-функціональні методи досліджень у нормі та при патології. Житомир: Полісся, 2005. 288 с.